
Petra Květová Pšeničná: Humanitní vědy je neustále potřeba vyzdvihovat a znalosti z tohoto oboru aplikovat na současnou dobu

---

Petra Květová Pšeničná absolvovala na [Fakultě humanitních studií Univerzity Karlovy](#) [bakalářské studium](#) . Pracovala jako televizní moderátorka, reportérka i dramaturgyně, psala do různých časopisů. Nyní moderuje ranní vysílání Rádia ZET. S moderátorskou kolegyní Žanetou Slámovou založily neziskovou organizaci [Fandi mámám](#) a letos spustily podcast o neziskovém sektoru [Dobro skladem](#) .

Moderujete, věnujete se neziskovce Fandi mámám, kterou jste spoluzaložila, a v neposlední řadě jste taky máma. Jak toho zvládáte tolik?

Všechny ty aktivity přicházely postupně. Ale je pravda, že skloubit mateřství s dalšími povinnostmi nemusí být úplně jednoduché. Mám ale štěstí na rodinu, která pomáhala a nadále pomáhá s hlídáním, a zvlášť na manžela, který nikdy neměl problém s tím, že jsem začala opět pracovat velmi brzy po narození prvního syna, naopak mě podporoval a podporuje. Myslím, že by to tak mělo být. A je důležité si to nastavit tak, aby to vyhovovalo oběma, tedy nastavit péči

o děti i domácnost tak, aby se vše dalo skloubit s prací a nějakými zájmovými činnostmi. Protože pokud to funguje, je pak spokojená celá rodina.

Bakalářské studium na FHS vyžaduje nasát velké množství informací z různých disciplín. Myslíte si, že i to Vám pomohlo lépe zvládnout organizovat čas nebo třeba improvizovat?

V jistém smyslu určitě ano. Velmi mi vyhovovalo, že jsem si studium skládala sama, vybírala si předměty podle svého zaměření, podle toho, co mě zajímalo. A mohla jsem si sama rozvrhnout čas. Nikdy jsem se nevěnovala čistě jenom studiu, vždycky jsem při škole alespoň částečně pracovala, psala jsem články apod. I bakalářku jsem dodělávala v době, kdy jsem už pracovala v televizi, a díky tomu, jak je studium na FHS postavené, se to dalo skloubit. Dneska si říkám, že bych studovala naplno, kdybych na to měla čas, ale to si člověk v těch studentských letech obvykle neuvědomí. Alespoň to byl můj případ.

A nezvažujete, že se vrátíte? Třeba na Studia občanské společnosti.

Zvažuju to, co jsem ze školy odešla, ráda bych pokračovala (*smích*). Vždycky se podívám, co je potřeba k přijímačkám a říkám si – jo, to bych asi zvládla. Ale potom si říkám – teď toho máš tolik, že bys tomu nemohla věnovat čas. Mám toho hodně a děti jsou ještě malé. Určitě bych si ale magisterský titul dodělala ráda, ráda bych pokračovala, ať už právě v oboru Studia občanské společnosti, nebo mě lákají Genderová studia. Téma genderu jsem vlastně objevila i díky studiu na fakultě, respektive jsem pronikla do této problematiky. Myslím, že je to potřebný obor a šířím dál jeho myšlenku. Například se při své práci v rádiu nebo v různých textech, které připravuji, snažím používat genderově vyvážený jazyk, tedy dávám obojí rod tam, kde se označují ženy i muži, např. mluvím o lékařích a lékařkách, používám slovo hostka apod. Uvědomuji si, že je to jen dílčí krok, ale věřím, že i malé krůčky můžou přispět ke změně. Tematika genderu je mi blízká a do větší hloubky jsem se s ní seznámila na FHS.

Když se ještě vrátím k Vaší práci, momentálně pracujete jako moderátorka na Rádiu ZET, s prací v médiích máte množství zkušeností, u mikrofonu, před kamerou, ale i jako dramaturgyně nebo redaktorka. I Vaše bakalářská práce se týkala médií. Proč jste si vybrala FHS a ne třeba žurnalistiku?

Vždycky jsem chtěla pracovat v médiích a tehdy jsem si i přihlášku na žurnalistiku dávala, ale zároveň i jinam, protože tehdy bylo (a do dneška možná je) velmi těžké se na žurnalistiku dostat. Na FHS byly tehdy přijímačky dřív než na všechny ostatní fakulty, tuším, že někdy v dubnu. FHS mi doporučila kamarádka, tak jsem to šla zkusit, s tím, že mě zajímal ten všeobecný humanitní základ a vždycky jsem k humanitním vědám inklinovala. A protože jsem přijímačky udělala a výsledky znala ještě před přijímačkami na jiné fakulty, tak se přiznám, že jsem se na další zkoušky už tolik nepřipravovala. Žurnalistika mi utekla o pár bodů. Ale jsem moc ráda, že jsem nakonec studovala na FHS, protože mě to moc bavilo.

Co Vás bavilo nejvíc?

Určitě antropologická, sociologická témata a taky gender, jak už jsem říkala. Všechno, co má praktický přesah. Naprosto upřímně říkám, že jsem bojovala s filosofií. Zpětně už ani nechápu, jak jsem to zvládla. (*smích*) Bavila mě i ekonomie, byť k ní nemám moc vztah, ale na FHS byla podaná tak, že jsem jí celkem rozuměla. Potom jsem fakultu dál doporučovala, protože poskytuje všeobecný základ a každý si najde téma, které by ho bavilo. Zajímala mě i orální historie, ráda jsem chodila na přednášky z ní, které byly moc zajímavé. Líbilo se mi, že historie byla podaná zase trochu jinak, než jsem ji znala ze střední školy.

Co vyučující? Utkvěly Vám něčí přednášky speciálně?

Chodila jsem na přednášky pana Jana Sokola, a hlavně mi utkvěly v paměti jeho knížky. Ať už *Člověk a náboženství* nebo *Člověk jako osoba*. Pak si pamatuju pana Petra Pavlíka, u kterého jsem dělala bakalářku. Sice jsem k němu nechodila na žádné přednášky, ale nějakou shodou náhod jsem se k němu dostala, když vypsál žurnalistické téma. Pamatuju si paní Havelkovou, která vedla přednášky v rámci gender studies. Bavil mě *Gender v jazyce*, který vyučovala Jana Valdřová. S tou jsem o pár let později dělala i rozhovor. A samozřejmě si pamatuju pana Pince.

Množství našich absolventů se stejně jako Vy věnuje nezisku. Myslíte si, že je to třeba i vlivem fakulty? Že prostředí a studium ve studentech nějak podporuje otevřenost, empatii, citlivost. A pozorujete to i u sebe?

Nad tím, jestli za to může fakulta, jsem nikdy nepřemýšlela, ale když jsem se dívala na různé rozhovory, co vedete v rámci projektu (Hovory s absolventy – pozn. red.), tak jsem si říkala, že na tom nejspíš něco bude. Svým způsobem mi studium asi ukázalo nějakou cestu. Když se podívám zpětně na to, jak vznikla myšlenka na založení projektu Fandi mámám, kdy jsme s kolegyní na začátku neměly tušení, že nakonec vznikne organizace, tak se dá říct, že jsem k tématu projektu dospěla i díky znalostem z fakulty. Proč pomáháme zrovna samoživitelkám? Opět se tam odráží genderová problematika. Takže i to, co se na fakultě vyučovalo, koho jsem potkávala, mě ovlivnilo. Takže ano, dalo by se říct, byť nemám vzdělání specificky v řízení neziskových organizací, že mě studium na tuto práci tak trochu připravilo.

Společně s kolegyní Žanetou Slámovou, se kterou jste organizaci Fandi mámám založila, jste letos rozjely i podcast, jmenuje se Dobro skladem. V něm se věnujete příběhům neziskovek a lidí, kterým neziskovky pomohly. Když takhle přibližujete svět nezisku, je něco, co Vás, přestože v neziskové sféře působíte už skoro šest let, ještě pořád překvapuje?

Neustále mě překvapuje, že si ještě dost neuvědomujeme, co všechno v naší společnosti neziskové organizace dělají a že by bez nich byla společnost, podle mě, dost rozložená. Zaměření neziskových organizací je totiž hodně široké. A když se řekne nezisk, tak má člověk často představu, že se pomáhá pejskům, nemocným dětem, možná seniorům a možná někomu, kdo nemá peníze, ale lidé už vůbec nedomýšlí, co všechno za tím stojí. To je právě něco, co bychom chtěly podcastem Dobro skladem změnit. Nevím, jestli se nám podaří změnit pohled společnosti, ale minimálně chceme ukázat to, co je nezisková organizace, jaké aktivity dělá a chceme ukazovat i její konkrétní dopad. A taky otevírat témata, o kterých se mnohdy moc nemluví. Proto máme podcast postavený tak, že je v něm vždy někdo z neziskové organizace a někdo, komu organizace pomohla, abychom ukázaly smysl té neziskovky, její fungování, činy a že svým způsobem doplňuje stát.

Kdyby to měl dělat stát, bylo by to mnohem dražší a nejspíš v menší kvalitě. Proto mě velmi mrzí, jak jsou tu neziskovky brány, a že lidé, co v nich pracují, nemají adekvátní platy, přitom je to ohromně smysluplné. Sama jsem na začátku nevěděla, co všechno práce v nezisku obnáší. Spousta lidí třeba vůbec neví, jak těžké je neziskovku ufinancovat, že je to vlastně firma a že název „nezisk“ je v podstatě hloupost. Pomáhat se totiž ve větší míře nedá neustále a dlouhodobě zadarmo. Vyčerpáte se, vyhoříte, zanedbáváte sebe, svoji rodinu... Pomáhat můžete podle mě nezištně, jako dobrovolnice nebo dobrovolník, jen do určitého objemu té dobrovolné práce, do nějaké chvíle. Když překročíte určitou hranici, tak už to nejde dělat jen pro dobrý pocit.

Když mluvíte o tom, že se dá pomáhat jen do určité míry, my se teď nacházíme v situaci, kdy je dobrovolníků potřeba hodně. I na naší fakultě teď probíhá program pro osoby postižené válkou na Ukrajině, do něj je zapojená spousta dobrovolníků, studenti pomáhají i jinde. Máte pro ně nějakou radu, jak to zvládnout, aby nadšení vydrželo?

Určitě je důležité si nepřipouštět výčitky typu – já se teď mám dobře, nehrozí mi válka..., nesmíte si vyčítat, že máte co jíst, že si můžete zajít třeba na koncert. Tohle téma řešíme i v rámci dobrovolnické party ve Fandi mámám, kdy často dobrovolnicím opakujeme, že si problémy druhých nesmí úplně pustit k tělu, přestože je to strašně těžké. Časem si musíte vytvořit nějakou bariéru, aby vás to nesešlo. Musíte si říct, že díky tomu, že máte zázemí, můžete pomáhat druhým lidem, to je moc důležité. Na začátku pomáhání si člověk často neuvědomí, že pokud chce pomáhat dlouhodobě, není jednoduché to vydržet. Je třeba znát své limity, správně si to nastavit a především si nevyčítat, že se máme lépe než ti, kterým pomáháme.

Vaše neziskovka, jak už jsme říkaly, pomáhá maminkám samoživitelkám. Dárci si mohou vybrat ze seznamu, čím konkrétním pomůžou jedné konkrétní mamince nebo maminkám. Krom toho máte i aplikaci FandiMat, která se dá stáhnout do mobilu. Pomáhací aplikace není moc obvyklá, že? Jak Vás to napadlo a jak to vůbec funguje?

To je něco, na co jsme přišli v rámci jednoho akceleračního programu, když jsme se snažili organizaci posunout do profesionálnější roviny. Díky Fandi mámám jsme zjistili, že lidé rádi pomáhají konkrétním lidem. Organizaci Fandi mámám jsme stavěli na materiální pomoci. S kolegyní jsme obě mámy a víme, jak rychle děti vyrostou z oblečení, kol, odrážedel... Tyto věci můžou velmi často někomu dál posloužit. Časem se nám sešla spousta nabídek na materiální

pomoc, a když jsme přemýšlely, co s nimi, napadla nás aplikace, přes kterou nabídnete konkrétnímu člověku to, co právě potřebuje, ať už jde o novou věc nebo o něco, co máte doma nazbyt. A ti, co takovou věc potřebují, ji v aplikaci mohou najít. FandiMat funguje na bázi mapy, pomohla nám s tím společnost Mapotic, která vytváří různé mapy pro projekty po celém světě.

A aplikace není jen pro samoživitelky, ale pro všechny lidi v nouzi. FandiMat totiž znamená Fandi materiální pomoci, je to pro seniory, handicapované, pro rodiny na pokraji hmotné nouze. Zároveň jsou na FandiMatu i jiné charitativní organizace, těch už máme v aplikaci asi 40. Organizace mají v aplikaci svůj profil, ve kterém můžou představit, čemu se věnují. Je to tedy i určitá forma reklamy. A mohou tam nabídnout svou pomoc, ale mohou i poptat věci pro své klienty nebo pro sebe, třeba sehnat nábytek pro zařízení kanceláře. Nyní aplikaci používá přes 5 000 lidí a my doufáme, že se stane místem, které budou mít lidé spojené s materiální pomoci, tedy že tu můžou pomoc získat nebo nabídnout.

To je, už jsem to říkala, jen jedna z Vašich aktivit. Připravilo Vás na ně i na Vaši práci studium u nás na fakultě?

Asi ano. Určitě se mi hodí třeba metodiky výzkumu, schopnost organizace času, jak už jsem zmiňovala. Ale třeba i vědomí, že nic není černobílé, že se na jeden problém dá nahlížet různými způsoby, z různých úhlů, i z pohledu různých disciplín. A v tomhle ohledu byla FHS velmi obsáhlá a komplexní.

A je nějaká jedna konkrétní věc, kterou jste si z fakulty, krom titulu samozřejmě, odnesla do života?

To je těžká otázka. Určitě jsem si odnesla vědomí toho, jak důležité jsou humanitní vědy a že je ideální, když se může člověk vzdělávat celý život. Často kolem sebe slýchám, že technické obory jsou důležitější, ale humanitní vědy se týkají celé společnosti, jejího fungování a je neustále potřeba je vyzdvihovat a znalosti z tohoto oboru aplikovat na současnou dobu.

Martina Plass
25. 5. 2022